Ч. 263. Львів, Второк, дня 21. падолиста (4. грудня) 1900. Річник IV.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цїлий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2·50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)
За границею:
на цїлий рік . . 16 рублїв або 36 франків
на пів року . . 8 рублїв або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім недїль і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адмінїстрация і експедиция »Руслана« під ч. 9. **ул. Коперника (Лїндого ч. 9.)** Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Про полїтику кабінету д-ра Кербера.

Про сї цїли і дороги подає »Münchener Allg. Ztg.« — »з компетентної сторони« статю, з якої виймаємо важнїйшу частину:

»Роблено докори правительству задля того, що скликало ческий сойм і дало тим спромогу Чехам, розвести в соймі велику державноправну розправу. Не треба одначе забувати, що правительство, котре заявило, що хоче правити конституцийним ладом, не може виключити дїяльности соймів. Можна було що найбільше відрочити сесию краєвих соймів, але й се не було можливе, позаяк фінанси деяких країв находять ся в скрутнім положеню, і треба було дати соймам спромогу, ухвалити додатки до горівчаного податку. Якжеж можна було виключити від того ческий сойм? Се вже з того поводу було неможливе, позаяк сей додаток мав бути заведений або в усїх краях або нїгде; інакше дійшло би до такої нїсенїтницї, що всї иньші краї мусїли би відокремити ся митовими рогачками, щоби вироблювана там дешевша горівка не переходила скрізь їх границї. Можна-б бажати, щоби ческий сойм підчас визначеної єму осьмидневної сесиї заняв ся краєвим буджетом і економічними справами. Одначе немилі несподїванки не є виключені. Хоч як було-б бажаним, щоби ради державна була в новій сесиї дїяльна, однак на жаль треба числити ся і з тою можливостию, що обструкция знов ударемнить всяку роботу. Мінїстерство не є тої думки, що на обструкцию належало би відповісти знесенєм конституциї або взагалї якимсь замахом державним. Се лише збільшило би трудности. Передовсїм підняла би нові змаганя Угорщина, котра лише з конституцийною Австриєю готова робити договори, щоби розширити свою самостійність. За договори в скарбових і торговельних справах з абсолютною Австриєю треба би Угорщинї зиплатити безмірно високу цїну. Тимто буде задачею правительства, скоро лише збере ся нова рада державна, вправити в рух дуалїстичний апарат. Се є неімовірне, щоби обструкцийна партия спиняла вибір делеґациї, бо сего не робила і розвязана рада державна. Тим способом можна би з весною скликати делеґациї і уможливити дальше веденє справ.

В такім случаю, навіть колиб розпочала ся обструкция, не повинно правительство руководити ся нетерпеливостю і пристрастю. Тепер дїйсно можна замітити маленьку поправу положеня, позаяк від року вже нема в Чехах і Моравії явного супротивленя. Витревалостю і терпеливостю, строгою предметовостю мусїло би правительство впливати на усмиренє і зближенє сторонництв. Говорено о тім, що правительство бажає обструкциї, позаяк тодї могло би правити без парляменту. Ся поголоска сама себе осуджує, бо чиж можна собі подумати більший успіх як се, коли-б повело ся єму довести парлямент до дїяльности! В тім був би триюмф, який не може бути нїчим перевисшений. До того звернені були і давнїйші і теперішні змаганя правительства«.

Виборча відозва

моравскої вірноконституцийної шляхти.

(×) У виборчім руху починає проявляти ся певного рода забагненє. Се зовсїм зрозуміле, позаяк кожне сторонництво обстає твердо при своїм становищи і длятого нема вигляду, як вийти з сего зачарованого колеса. Великі справи державні мусїли уступити в тих відозвах місце фракцийним інтересам, а сї відозви носять звичайно всї прикмети боєвих окликів. Задля того тим замітнїйшою є відозва вірноконституцийної моравскої шляхти, позаяк в нїй проявляє ся ще спромога національного порозуміня.

З того погляду можна з відрадою повитати сю відозву, з якої не віє звичайним вітром безнадїйности. На чолї сеї відозви бачимо підпис бар. Хлюмецкого, одного з найвизначнїйших лїбералів нїмецких, котрого певно не можна посуджувати, щоби хотїв свому сторонництву заподїяти яку кривду. Мимо того однак находимо в сїй відозві теплї слова *за порозумінєм*, а відозва виминає звичайні оклики, які могли би роздратовувати лише полїтичних і національних противників і можна тому припустити, що впливові люди в лїберальнім таборі згоджують ся з сею думкою. Хлюмецкий є за надто розумний - обачний полїтик, щоб говорив лише pro domo sua.

Моравія є як-раз краєм компромісів, і якраз середній партиї вірноконституцийної шляхти треба се головно приписати, що мимо суперечностий, які і там проявили ся між Чехами і Нїмцями, сойм кривий сповняв належно свої задачі. Вправдї є там в соймі в супротивности до етноґрафічних обставин краю нїмецко-лїберальна більшість, однак мимо того не міг там нїколи виробити ся нїмецко - лїберальний режім. Підчас останних виборів до ради державної зробили лїберали, середня партия і консерватисти компроміс, так що з виборчої урни вийшли компромісові кандидати. Виборча відозва теперішня предкладає також компроміс, а се вже в нинїшних обставинах загального розстрою є замітною появою. Можна вправдї на се замітити, що з огляду на обидві иньші ґрупи виборчої куриї бар. Хлюмецкий дібрав у відозві такого тону

ПЕРЕКЛАДИ

з Гейного. — Г. Л. Б.

1.

З великої туги складаю
Я піснї маленькі мої,
І крила я їм розправляю,
Щоб в серце летїли її.
Найшли вони в серце дорогу,
Й вернули ся піснї мої, —
Та тілько сказать не хотїли,
Що бачили в серцї її.

2.

Рано вранцї я гадаю —
Прийде зіронька ясна?
А у вечері сумую:
Не прийшла вона.
У ночи про неї мрію
Та без сна лежу —
І безсилий, напівсонний,
Цїлий день брожу.

3.

Ми дїтьми з тобою кохались;
Жартуючи вдвох, цїлувались, сьміялись,
І часто в подружжя ми грались,
Та сварки ми нїколи не знали,
Нїколи не лаялись ми і не бились.
Гуляючи вдвох по лїсах і дібровах,
Ми стали у хованки гратись,
Далеко, ховаючись, в лїсї зайшли
І так ми зуміли сховатись,
Що один другого вже більш не знайшли.

4.

Що-ночи тебе, моя люба, я бачу:
Ти снила ся, кохана, менї;
І ніжки твої я цїлую і плачу,
Так голосно плачу у снї.
Ти дивиш ся з жалем на мене,
Хитаєш голівкою сумно
І котять ся сльози-перлини
З очей твоїх тихо та журно.
Даєш менї вітку циприсса,
І слово я тихе почув.
Прокину ся — вітки немає,
І слово твоє я забув.

5.

У мріях журливих вдивляв ся
Я в любе обличчя її,
І образа милого риси
Вявляли ся мовби живі.
Здавалось менї, усьміхнулись
Чудово коханої губки,
І сльози немов заблищали
В очицях моєї голубки.
І сам мимиволї заплакав:
Повірити страшно менї,
Невжеж таки справдї я втратив,
На віки вже втратив її?!

6.

Я бачив рідний край
І рідну мову чув,
І окружали мене други, —
Але то сон лиш був.
Сидїла люба біля мене
І усьміхала ся менї.
Прокинувсь — хорий, на чужинї...
Я бачив те — у снї.

7.

Кохались вони, але кожен
Коханє те в серцї ховав;
Дивились вони ворогами, а кожен
Від того коханя вмірав.
Вони розлучились — і один другого
У мріях нічних зустрічали;
Давно вони вмерли обоє —
І навіть про теє не знали.

8.

(Вільний переклад).

Вона вже йде на нас, холодна ніч нїмая,
І скоро заснем ми останнїм, вічним сном;
За довгий день житя втомились ми з тобою —
Вже час спочити нам обом.

Сего не перечимо. Але вже та обставина надає відозві великого значіня, що она не нехтуючи лїбералам понїмецких інтересів, всеж таки найшла таку форму, якій може і мусить віддати признанє полїтичний і національний противник. Значінє сеї відозви і її вплив виходить неперечно поза межі Моравії. Посли, які вийдуть на основі сеї відозви, прилучать ся неперечно до лївиці, але з заміром хосенної парляментарної працї і се не може остати без певного впливу і на решту лївиці.

Виборча відозва вірноконституцийної моравскої шляхти підносить лише з натиском — *удержанє істнуючої конституциї яко услівє успішної працї.* Але й сторонництва правиці колишньої не думали і не думають тепер про яку небудь зміну конституциї, а наколиб така зміна мала наступити, то лише в парляментарній дорозї. А як-раз частини лївиці причиняють ся серед теперішнього руху виборчого своїми окликами до утрудненя положеня і приспорюють нового пального матеріялу для будучого парляменту. Однак се найважнїйша задача, усунути сї перепони, які від кількох лїт нагромадили ся і спиняють успішну роботу. До сеї задачі покликані всї сторонництва. Коли відтрутимо одно з них, — то вже готова обструкция. Названа відозва виминає таку виключність і відкликує ся до *умірковання і полїтичного розуму* сторонництв, до *злагоди національних суперечностий.* Відозва зазначує виразно *потребу порозуміня* і висловлює горяче бажанє, щоби вірноконституцийна шляхта приложила руку до того.

З відозви віє надія, що суперечности не є такі, щоби не можна їх погодити, а се треба вчинити, щоби не розбивати парляменту і не засуджувати Австрию на економічний застій. Виходить з сего, що *можна придержувати ся партийних принципів,* але притім *знати певну міру*!

Президент Кріґер в Европі.

В суботу о год. 1. мін. 45. пополудни Кріґер відїхав з Парижа північною зелїзницею до Кольонії. Публика зробила єму величезну овацию на двірци. Презес комітету для принятя президента Трансвалю працав єго промовою, на яку Кріґер дякував сердечно за щире принятє, згадав про привитанє міскої ради, про ухвали сенату і палати послів та про принятє у Любета і мінїстрів. Сї ознаки симпатиї будуть відрадою для єго серця, яке доти не буде кровавити ся, доки єго вітчина не стане независимою. Офіцияльне зложенє оружя не покінчило би війну. Тут треба доконче роз'ємчого суду, щоби покінчити страшну а несправедливу різню людий. Свого часу Кріґер жалував ся Льордови Робертсови на жостокости, яких допускають ся анґлїйскі вояки і Робертс обіцяв запобічи сему, але, як здає ся, через недостаток карности, они тревали дальше. Кріґер закінчив окликом: Най живе Франция! а стотисячна юрба відповіла грімкими окликами: На многая лїта Кріґерови, Боерам — най живе роз'ємний суд!

Кріґер прибув коло півночи на головний дворець в Кольонії. Зібрала ся дуже численно публика і привитала Кріґера горячо, але жадного офіцияльного привитаня не було. Натиск при приїздї президента Трансвалю був такий великий, що близько чверть години він не міг висїсти з ваґону. Улиці аж до єго готелю залягали товпи народа. Сам готель і примежні доми були величаво удекоровані. Вчера в недїлю Кріґер одержав відомість від нїмецкого посла в Люксенбурґу, Чірского, що цїсар Вільгельм, мимо свого великого жалю, а іменно з причини вже давнїйше виданих диспозиций, не може приняти Кріґера. Тому він залишив намір їхати до Берлина, а удасть ся з Кольонії до Голяндиї, відвідавши по дорозї Монахию і Липск, два дуже прихильні Боерам міста.

З полїтичного поля.

Між *Сполученими Державами а Турциєю* прийшло до дипльоматичних непорозумінь з причини основаня американьских консулятів в Ерзерумі і Харпутї. Се є два вірменьскі міста, в яких Америка має не лише торговельні інтереси, але і місіонарскі та шкільні, які має обовязок боронити. А порта побоює ся всякої европейскої і американьскої контролї у Вірменії та тому супротивляє ся жаданях Сполучених Держав. Отже вирушив американьский воєнний корабель »Кентуки« до Смирни, щоби портї задемонструвати американьскі сили. Але порта не лякає ся сего, чуючи за собою сильні плечі Росиї, яка нехітним оком глядить на місіонарскі змаганя і торговельні заходи Американцїв в Малій Азиї. Впрочім Сполучені Держави мають ще не малий клопіт з филипиньским архіпеляґом, де з заїлостю і завзятєм веде ся звиш два роки смертельна борба Таґалїв з Американцями. Коли Американцї підчас війни з Іспанією станули вперве на Филипинах та візвали Таґалїв скинути іспаньске ярмо, то зазив сей був сьвідомим обманьством. Таґалї зрозуміли скоро, що Америка хоче зробити із Філипинів свою кольонію без нїяких майже свобід, і під проводом Аґінальда борють ся до нинї против американьскої опіки. Американьске правительство обіцювало чим скорше здавити »розбишацкі банди«, як зове в урядових рапортах таґальских партизантів. Та до тепер посїдає Америка вузкі тілько прибережні полоси на островах Люсон, Мінданао і Пальоан. Все проче в руках Таґалїв. А та нужденна здобича коштувала чи мало: з 65.000 людей, висланих на Філипіни, в протягу одного року 268 убитих, 750 ранених і 55 полонених; крім того 5.570 лежить по шпиталях а в наслїдок пошестий померло 995. Як видко, білянс не дуже веселий. Тому американьске правительство й задумує вислати на Филипини нових 35.000 людий.

Француске правительство висилає підполковника Дріжона до Африки, де він має заняти ся утворенєм безпосередної комунїкациї межи полудневою Альґериєю, а »сьвятим листом« Сагар-Тімбукту. Тим способом Франция хоче запанувати на цїлій Сагарі і полудневими єї околицями. Француска кольонїяльна полїтика дуже гарні поступи робить в Індокитаю, де в мирі розцвитає ся внутрішна і заграничка торговля, а доходи в неї дають можчість виконуваня величезних інвестиций, як будову каналу в Кохінхінї, урядженє пристани в Сайґонї, в Тузанї будови зелїзничих сїтий і удержанє армії коштом 12 до 15 мілїонів франків. Крім того всего замкненє рахунків висказує в Тонкінї майже 9 мілїонів франків надвижки, а резервовий фонд зросте до 17 мілїонів.

Також Японія своїм економічним і промисловим зростом затрівожує сьвітових володарів Англичан — і Нїмцїв, які хотїли би стати такими. Після берлиньскої »Post« японьске правительство хоче заложити великі фабрики стали на острові Кіюзін, щоби Японія стала независимою що-до будови воєнних кораблїв. Вже тепер, попри значну, воєнну фльоту, Японія розпоряджає торговельною фльотою, яка обслугує не лише пристани східної Азиї і західної Америки але удержує постійну комунїкацию що три тижнї через Суец і Сінґапоре просто з Антверпією. За два-три роки — каже »Post« — пароходи японьского товариства будуть удержувати правильну комунїкацию з Ґенуєю. Се закладанє в Японії корабельних і арсенальских варштатів, сей розвій японьскої маринарки і торговельних зносин відойме величезні зарібки особливо подібним нїмецким заводам.

Для наших Американцїв!

ВП. Родимцї! Далеко за Атлянтийским океаном, між відвічними пралїсами, над берегами рвучих допливів Парани на широких просторах Бразилії живуть наші брати Русини з Галичини, що їх доля загнала туди шукати лїпшого щастя чим у ріднім краю. Они єго не найшли. Короткі вістки, які звідтам до нас доходять, зображують їх тамошнє житє-бутє не в рожевім сьвітлї. Незасібні в Галичинї, не понесли зі собою материяльної піддержки, не мали і там чим богатше загосподаритись. Але знаючи працьовитість нашого селянина, полишім се єго доли. Нас дуже обходить умисловий стан еміґрантів-Русинів на бразилїйских просторах. Розкинені гуртками по кілька тисяч душ, остаючи між населенєм иньших народностий та иньшого обряду не забули они про свої сьвятощі, про свою Церкву, про свою народність.

Про се сьвідчать найлїпше дописи, поміщувані в нашій та в иньших руских часописях. Сей огонь повинні ми всякими силами піддержувати, щоби бразилїйскі Русини не забули про те, що їм так твердо лежало на серцї у ріднім краю. Та на се маємо лише один спосіб, спосіб дуже легкий до виконаня: від часу до часу посилати книжки руским читальням в Бразилії, яких доси є кілька. Звертаємо ся отже до ВП. Родимцїв з просьбою: присилайте до нашої Редакциї книжки, а ми як призбирає ся їх більше число, додамо зі своєї сторони по кільканайцять екземплярів книжок, які вийшли у передруках з нашої часописи, і вишлемо їх власним коштом на руки одного з тамошних сьвящеників, щоби розділив їх поміж читальнї.

Надїємо ся, що наша відозва не промине безслїдно, коли зважить ся, яку велику вагу могуть мати книжки для удержаня наших братів-заточників при своїй вірі і народности.

Редакция.

Новинки

— **Календар.** Ві второк: гр.-кат. *Введенє Пресв. Богородицї;* рим.-кат. Варвари. — В середу: гр.-кат. Филимона, Кикилії; рим кат. Сави. — В четвер: гр.-кат. Григория акр.; рим.-кат. Николая.

— **Мінїстер просьвіти др. Гартель** прибув поїздом полудневим з Черновець до Львова, вертаючи з 25-лїтного ювилею тамошного унїверситету і приймав о 6-ій годинї вечер Раду шкільну кр. з директорами місцевих середних шкіл і семинарий, і сенатї унїверситету і технїки. Ві второк буде мінїстер оглядати будинки шкільні і відїде до Кракова на відкритє академії штук красних.

— **Митрополита Шептицкого** прийшли повитати в пятницю також крил. др. Делькевич, предсїдатель Народного Дому, др. Шараневич, старійшина Ставропигійского Інститута, Юл. Романчук, голова »Просьвіти«, др. Кулачковский, директор »Днїстра« і В. Нагірний, директор »Народної Торговлї«, професори теольоґічного факультета, ректорат рускої семинариї духовної і ин. Проф. Романчук, з котрим були разом пп. Кулачковский і Нагірний, привитав митрополита короткою промовою, висказуючи желанє, щоби міг на своїм високім становищи довго трудити ся для добра руско-кат. церкви і руского народу. Митрополит подякував запевняючи, що: при працї для добра спільної вітчини знайдемо ся все разом, будемо ся взаїмно обучати ві всїх справах і потребах народу, а до якихсь важнїйших непорозумінь межи нами певне не прийде. Понеже приїзд митрополита не був заповіджений офіцияльно, то депутациї товариств не могли єму тепер представити ся. (За »*Дѣло-м*«).

— **Руску школу музичну** завязано при станиславівскім »Боянї«. Загальної теориї сьпіву і музики, науки гармонії і контрапункту буде удїляти п. Денис Січиньский що понедїлка від год. 7½ вечером. Крім того члени »Бояна« можуть побирати науку гри на фортепянї, скрипцї, віольончелї і на дутих інструментах по знижених цїнах.

— **Поступова, українська академічна молодїж** в Чернівцях засновує нове товариство під назвою »Молода Україна«. Статути до правительства уже подані. З нагоди заснованя відбуде ся дня 8. с. м. в салї музичного Товариства величавий концерт українскої академічної молодїжи всїх висших шкіл в Австриї при ласкавій співучасти славнозвісної учениці віденьскої кон-

---

Один на одного ми дивимось байдуже.
Нам не вернути днїв весняних, молодих,
Погасло те, що гріло нас з тобою,
І холодно в серцях байдужих і старих.
Сумний кінець! Сперш молоде кохане
Турботи радісні веде,
А згодом йдуть турботи без кохання,
А за житєм — і смерть іде.

9.

На синьому небі, де сяють
Нам зорі далекі, ясні,
Ті радощі нас дожидають,
Яких тут не маємо ми.
А смерти холодні обійми
Нам гріють холодне житє
І нашим скорботам дарують
Бажаний спокій, забутє.

10.

Де, скажи нам, та голубка,
Про яку ти все складав
Піснї нам, коли коханєм
Ти так гаряче палав?
Те кохане вже погасло,
І голубку мов не знав,
А ся книжечка — та урна,
Де кохання попіл склав.

серваториї п-и Проскурницкої і військової музики. Комітет місцевий уже зложений і оголошеня розліплять ся в сих днях. Хором управляти ме звісний, молодий, многонадійний композитор і музик п. О. Людкевич. Проґрама концерту ось яка: »Ще не вмерла Україна« (на все-українську нуту). 1) Вступне слово; 2) »Поклик« слова М. Драгоманова, музика О. Людкевича — мужеский хор з орхестрою; 3) Не забудь юних днів« — слова Ів. Франка, музика М. Лисенка — сопранове сольо при акомпаніяменті фортепяна — відсьпіває п-на Проскурницка; 4) »Та нехай же нас« народня пісня про Куперяна з XIV. в., музика Лисенка — мужеский хор; 5) Промова т. В. С.; 6) Народні пісні; 7) Деклямация; 8) Скрипкове сольо з фортепяном пп. Г. і Б.; 9) »На прю« — слова Старицкого, музика Лисенка — хор мужеский з орхестрою. — По концерті відбудеть ся в тій самій сали торжественний комерс. — Ціна місць: льожа 10 кор., три перші ряди крісел по 2 кор. 50 сот., три другі по 2 кор., прочі 1 кор. 20 сот., вступ на салю 60 сот. Карт можна купувати у п. Могильницкого в »Рускій Касї« а вечером при касї музичного Товариства. Початок точно о пів до 8. год. веч.

Комітет.

На сей концерт, як зачуваємо, виїздить зі Львова около 50 академіків-Русинів.

— **В справі книжок для руских Паранців**. В »переписцї редакциї« в курітібскій »Prawd-ї« подибувались відповіди руским поселенцям, на їх допити за рускими книжками, що нема там таких книжок. — Спонукана певно тими запитуванями руских поселенців, постаралась тепер та редакция о кілька руских книжок з львівского »komitet-y wydawnictwa dziełek ludowych« і оголошує параньским Русинам, що можуть купити собі такі книжечки (— мабуть з латиньскою азбукою). — Видко, що тамошні Русини, хоть які они убогі, шукають за рускою книжкою. Варто би проте вислати до Парани добрих руских книжок, а особливо букварів, молитвенників, календарів і т. д. і то не лише безплатно до читалень, але також і в коміс, на розпродаж кому з Русинів н. пр. о. Сильвестрови Кизимі в Prudentopolis, а слиби се було тяжко, то хотяйби і курітібскій польскій книгарни Цезара Шульца, котра оголошує руским поселенцям, що має кілька руских молитвенників на складї (— Curityba, rua gracosa 6). — Належало би бодай вийшовші з ужитку давні букварі і иньші підручники для народних шкіл, котрі лежать ту мишам на снїданє, витранспортувати як найскорше на »exilium« до руских осель в Паранї.

Петро П.

— **25-лїтний ювилей заснованя черновецкого унїверситету** відсьвятковано в недїлю в Чернівцях. По торжественних богослуженях в церквах зібрали ся всї професори і прибувші гостї в синодальній сали митрополїтальної палати, і проф. др. Ганке, с. р. ректор, виголосив промову. Опісля забрав слово мінїстер просьвіти др. Гартель, а по нїм промовляли делеґати. Перший говорив кн. Стурца, б. румуньский президент мінїстрів, в імени букарештеньскої академії наук, дальше др. Інона-Штернеґґ, іменем віденьскої наукової академії, а потім представителї унїверситетів в Празї, Відни, Кракові, Градци, Львові, Інсбруцї і висших шкіл технїчних в Бернї і Львові. З нагоди ювилею надїлено почесними докторатами між иньшими Інона-Штернеґґа, Гакля, Ваґнера і Лїшта. О 2. год. пополудни відбув ся великий банкет, який тревав до 8. год. вечером.

— **Димісия п. Мишуґи**. Наш славнозвісний земляк і довголїтний подивлюваний та люблений польский сьпівак на львівскій сценї п. Олександер Мишуґа загадав розпрощати ся зі Львовом. Була би се велика страта для любителїв єго голосу і артизма, тим більше, що причина єго відходу є зовсїм маловажною, майже нїсенїтною. Розходить ся о се, що онодї на представленю »Гальки« п. Мишуґа хотїв на жаданє оплескуючої публики повторити арию »Szumią jodły« а капельмістр Челяньский, задля спізненої пори, пішов дальше з музикою. Тут треба замітити, що всяке повторюванє арий в поважній опері, де нема куплєтового сьпіву, разить і псує ілюзию — перериває цїлість і шкодить їй. Особливо п. Мишузї критика нераз закидувала, що він надто радо дає послух, хотьби навіть »висшим сферам« театру, для повторюваня своїх сольових сьпівів. А впрочім п. Мишуґа буде мав ще нераз нагоду в тій самій »Гальцї« засьпівати сю арию — і задля такої марницї не схоче зробити великої прикрости для музикального Львова, щоби покидав широкий круг своїх поклонників, та остаточно схоче признати сю карність, яку новий директор Павлїковский завів в дружинї львівского театру і погодить ся з інтенциями капельмістра Челяньского, які певно є не особистої але чисто артистичної натури. Вчера підчас представленя »Травіяти« прихильники п. Мишуґи урядили демонстрацию проти п. Челяньского. Є се хиба медвежа прислуга, яка згодна скорше заострити чим залагодити сей чисто особистий спір. Вже то Львів славний з того, що лише чекає на нагоду, щоби, чи потрібно чи нї, урядити собі »народову шопку...«

— **І де тут льоґіка?** »Nowa Reforma« доносить: Дирекция почт у Львові видала обіжник до всїх почтових урядів в Галичинї, аби точно перестерігали висилки посилок, адресованих по руски. Неточність в висилцї тих посилок випливає з незнаня рускої мови у почтових урядників. Длятого дирекция поручає всїм урядникам, щоби до шість місяцїв научили ся по руски читати і писати (кирилицею) і, розуміє ся, приказує на посилках, адресованх по руски, поміщати все назву почтової стациї латиньским письмом«. — Коли донесенє »N. Ref.« правдиве, то треба подивляти ґенїяльні помисли львівскої дирекциї почт. Дирекция поручає урядникам вивчити ся читати і писати кирилицею (?). По друге, приказує дописувати назву почтової стациї по латиньски. А се на що, як урядники будуть уміли читати по руски? Видко, що знанє кирилицї їм на нїщо не придасть ся, або сама дирекция не вірить в успіх свого припорученя що-до виученя урядниками руского письма, а певнїйша що-до другого приказу, що руска публика буде дописувати назву стациї латиньскими буквами!

— **Звістуни зими**. Білою, немов шовк тонкою скатертю прикрив вчера снїг львівску околицю. На нинї був перший мороз сеї осени.

— **Надзираюча рада** ц. к. управ. галицкого акцийного гіпотечного банку ухвалила виплату купону на січень 1901. від акциї банку, платного 1. січня 1901 по 20 корон від штуки.

— **З судової салї**. Перед трибуналом присяглих судиїв у Львові станув нинї Іван Костів, зарібник з Бринець, обжалований за крадїж з чужої стайнї двох коров вартости 280 К, якої допустив ся в марті с. р. при співучасти Гринька Хомина. Дальше, що в липни с. р. в товаристві Кирпи Дмитренка забрав в ночи з пасовиска пару волів, вартости 490 кор. на шкоду дїдича Ст. Звольского. Першого обжаловала прокуратория за крадїж, двох других за співучасть в крадїжи. До розправи покликано 15 сьвідків. Розправу веде радник Адамяк, обжаловує прокуратор др. Лежаньский. Обжалованого Ів. Костева боронить др. Мілєньский, Гринька Хомина — др. Шухевич, Курпу Дмитра—др. Панет. При нинїшній розправі Ів. Костів цїлком признаєсь до сповненої крадїжи, два другі випирають ся вини. Рано переслухано 3 обжалованих, почім предсїдатель відрочив розправу до 4. години.

— **З житя заморских Русинів**. В однім з попередних чисел курітібскої »Gazet-и Polsk-ої w Brazylii« читаємо: »Депутация Рускої Чатальнї в Курітібі була у ц. к. австрийского консуля п. Поля і складала єму желаня з нагоди авансу та просила о дальшу опіку над руским народом на чужинї, подібно як передше. Пан консуль Поль приняв депутацию дуже прихильно і запевнив депутатів, що старанєм і цїлию єго є все, піднести добробут осадника-переселенця. Також обіцяв п. Поль відвідати Товариство рускої Читальнї при слїдуючих загальних зборах«. Як пише та »Gaz. Polska« — осїв в рускій кольонїї підкурітібскій Guajuvir-і (Іпіранзї) якийсь жидок з Галичини, котрий скуповує від кольонїстів за безцїн їх продукт і відвозить до Курітіби. — Наші поселенцї гірко бідують і тяжко працюють, а до торговлї не хоче нїхто з них взяти ся.

— **Пощо їм конституциї?!** Дня 28. падолиста с. р. відбули ся в містї Коломиї правибори з V. куриї. На **6.000** управнених до голосованя віддало свої голоси **383** виборцїв! (З того 57 голосів упало на сторонників радикала Сандуляка, а прочі на маґістратску лїсту).

— **Будовельна катастрофа**. В Кракові приключила ся онодї сумна подія, що сьвідчить про брак порядку в тамошнім маґістратї. На подвірю каменицї при ул. Вольскій розпочав властитель будувати ледівню. Вибрав собі як-раз найневідповіднїйшу пору року, бо слотну осїнь, але се єму не перешкаджало, бо за гроші робітники робили, а маґістрат мабуть також дав свій призвіл на мурованє. Мулярі працювали, хотяй видїли, що цегли не держать ся купи, бо вапно при слотї не могло засхнути. Наслїдком сеї нездарности публичних орґанів була онодїшна катастрафа: Сьвіжо вимурована стеля завалила ся і своїм тягаром придушила шість осіб. Три з них погибли на місци, а иньші потерпіли тяжкі або лекші рани.

— **Нїмецкому театрови в Празї** відказав краєвий видїл субвенциї. За удїленєм запомоги голосували 4 члени видїлу (2 Чехи і 2 Нїмцї), а против удїленя також 4 члени. Краєвий маршалок своїм голосом рішив справу на некористь Нїмцїв.

— **З теки Фальба**. Метереольоґ Фальб заповів на грудень с. р.: до дня 7. обниженє температури і снїг; від 7. до 20. дощ і тепло; від 20. до кінця місяця часті і зливні дощі, а при самім кінци снїги. Днї 6. і 22. є днями критичними другої степени.

— **Венеция під водою**. Адрийске море довкола Венециї від кількох днїв незвичайно бурить ся та підносить ся, то опадає. Онодї вода підійшла так високо, що позаливала більшу часть улиць та дістала ся до середини мешкань. На щастє однак передше віяв вітер »сіроко«, що було осторогою для Венециян стеречи ся перед припливом моря.

— **О честь матери**. В Рааб, на Угорщинї, 16-лїтний ґімназияст Амврозий Вілянїй тричи стрілив онодї до економа Юнґа, котрий залицяв ся до єго матери-вдови в нечесних намірах. Хлопець виміг був на матери, що перенесла ся до иньшого міста, але і тут Юнґ найшов ся. Недавно молодий Вілянїй загрозив Юнґови, що як не перестане напаствувати єго матїр, то він ужиє проти него иньшого средства. Коли Юнґ на таку заяву розсьміяв ся, Вілянїй витягнув револьвер і дав до Юнґа три стріли, а опісля сам зголосив ся до суду. Рани Юнґа є небезпечні.

— **Бунти на унїверситетї**. В білгородскім унїверситетї тревають від довшого часу демонстрациї проти молодого професора права, Івана Івановича. Невдоволенє між студентами настало в наслїдок обсади катедри сим молодим професом з поминенєм иньших більше заслужених кандидатів. В виду того, що демонстрациї чим раз більшали, мінїстер просьвіти приказав замкнути унїверситет на три днї.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує:

Австро-угорско-румуньский зелїзничий союз. — З днем 1. січня 1901 увійде в житє додаток I. до зшитки 1-ої II-ої части і додаток I. до III-ої части тарифи.

Зміна назви стациї Ваппольтенрайт-Рабс. — Дотеперішня назва стациї Ваппольтенрайт-Рабс, лежачої на шляху Віденъ (зел. цїс. Ф. I.) — Еґер, буде змінена з днем 1. грудня 1900 на »Ваппольтенрайт«.

З днем 30. падолиста с. р. заведено на зелїзничім шляху Гадікфальва-Бродина мішаний поїзд ч. 2859, який буде переходити кождої пятницї з Гадікфальви до Бродини. — Розклад їзди сего поїзду заміщений в дотичнім оповіщеню.

— **Дрібні вісти**. При тягненю державних льосів з 1864 р. головна виграна 300.000 корон упала на серию 1.585, ч. 83; друга 40.000 корон на серию 418, ч. 25; трета 20.000 корон на серию 3.156, ч. 15. — Спис населеня в цїлій Нїмеччинї відбув ся дня 1. грудня. — В Познаньщинї яблунї зародили де-не-де по другий раз сего року.

— **Для наших Американцїв** *Вп. Тит Ревакович*, ц. к. радник суду краєвого у Львові, надіслав 23 оправлених книжок, а іменно: 1) І. Кипріянъ: Учебникъ початковыхъ вѣдомостій музикы и сьпѣву. 2) Ів. Франко: І. Баляди и росказы. — Гр. Квѣтка: Маруся. 3) Денисъ: Море и єго чудеса. 4) Олекс. Кониській: Порвалась нитка. 5) Н. Горбунов: Як розпізнати грунт. — А. Іванов: Розмова про небо та землю. — Н. Горбунов: Що робить ся у воздусї? — Про кари. 6) Павло Патро: Йов. 7) Ст. К.: Що нас губить. 8—23) Книжечки »Просьвіти« чч.: 62; 65; 67; 68; 73; 75; 79; 84; 85; 90, 91, 95; 96, 97, 99, 101, 102, 103; 113—115, 117—124; 130—134; 140—148; 151—163; 178—187. — *Редакция.*

Телеґрами.

Прага, 3. грудня. Новий президент апеляциї Веселї обняв вчера урядованє.

Капштат, 3. грудня. Маршалок льорд Робертс виїде дня 11. с. м. з поворотом до Европи.

Петербург, 3. грудня. Петерб. Ведомостї домагають ся в обширній статї, заключеня окремого трактату що-до Манджуриї, бо жадна друга держава не має там своїх інтересів, а і Китайцї не уважають Росиян своїми непримиримими ворогами.

ГОСПОДИНЯ

до заряду дому і господарства,

вдова без дїтий, лїт 35, шукає місця для відповідного занятя на селї або і в містї. Ласкаві зголошеня до нашої Редакциї.

Colosseum.

1. **Charles, Beata i Litte Hermanie** зі своєю трансформацийною жонґлєрскою сценою: Поранок в кухни. 2. Кльовн **Kied** екс. черевоговорець з загадочними ляльками. 3. **Hermanas Aquileras**, іспаньскі танцерки. 4. **Freres Durwl's** ґімнастики на пяти реках. 5. **Ella Myva** віртуозка на пістонї та ексцентр. субретка. 6. **Fried & Kick** комічний ексцентричний акт. 7. **Alaski** тресовані морскі льви, фоки і морс (морский кінь Wallross). Сензация!!! 8. **Чудові тирольскі дїти** вокальний терцет. 9. **The 3 Froowards** музикальна кузня.

Що дня велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принимає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принимає до переховання папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Депозити сховкові
(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де **безпечно і дискретно** переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійші зарядженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова — приходить о годині	
	6·10		з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
	6·20		з Чернівців (Іцкан, Галапу), Станиславова
	6·46		з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк
	7·45		з Янова
	7·40		з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
	8·00		„ „ на дв. головний
	8·05		з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
	8·15		з Сокаля, Рави рускої
1·35	8·50		з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
	11·45		з Ярослава і Любачова
	11·55		зі Станиславова (Керемезе, Потутор)
	12·55		з Янова
	1·15		зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.
	3·14		з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.
2·20	5·17		з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
2·35	5·40		„ „ „ на дв. голов.
	5·45		з Кракова
1·45	5·55		з Чернівців, Іцкан
	6·00		з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч			
	7·24		з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)
	8·28		з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
	8·50		з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.
	9·23		з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.
8·40 / 2·31 / 12·20	9·45		з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова
	10·00		з Чернівців. Букарешту, Гусятина, Потутор
	10·15		з Лавочного (Пешту) Хирова
	10·12		з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·30		» » » на дв. голов.
	12·05		зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·12		з Підволочиск на дворець Підзамче
	3·35		„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова — відходить о годині	
	6·25		до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
1·53	6·30		до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·08	6·43		» » » дв. Підзамче
	6·35		до Станиславова, Підвисокого, Потутор
8·30 / 2·55	8·40		до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	9·00		до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	9·15		до Янова
	9·25		до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	9·42		„ » » дв. гол.
2·55	9·55		до Чернівців, Станиславова
	10·20		до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
	1·25		до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділї і сьвята
	2·15		до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділї і сьвята
	3·05		до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·15		до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер
	3·26		до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.
	3·30		до Ряшева, Хирова, Любачова
Ніч			
	6·10		до Станиславова
	6·13		до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марця 1901 щоденно
12·40	6·30		до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
	6·50		до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	7·10		до Тернополя дворець головний
	7·33		„ дворець Підзамче
	7·25		до Сокаля і Рави рускої
	7·48		до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)
	9·12		до Янова від 1. мая до 15. вересня
2·51	10·40		до Чернівців і Іцкан
	10·50		до Кракова, Відня, Варшави
	11.00		до Підволочиск, Бродів дв. голов й
	11·25		» » дв. Підза
	4·15		до Кракова, Відня, Верлина, Самбора
	4·45		до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский різнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) уділяє пояснень в справах зелїзничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Інформациї і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ в найкористнїйших комбінациях.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНЄСТЕРЪ"

перше і одиноке руске Товариство асекурацийне, **припоручене** Всч. Духовеньству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариятам** всїх **трех** епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів ґваранцийних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814 кор.	82 сот.		486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 „	— „		
„ специяльна	1.684 „	80 „		
Фонд основний	72.000 „	— „		
„ емеритальний	18.100 „	60 „		

Тарифи »Днєстра« дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року виносили виплачені **шкоди** 1,669.565 кор. 38 сот. **Поліси** »Днєстра« приймає **Банк краєвий** і **Каси ощадности** у Львові, Коломиї, Самборі, Долинї, Снятинї, Городенцї, Теребовли і Заліщиках при **позичках** гіпотечних.

На житє можна обезпечитись **через »Днєстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнїйші услівя, представляє своїми фондами найбільшу ґваранцию і видає поліси і квіти в рускім язицї. **Зголошеня** о уділенє аґенций в окрестностях, **де нема** близько аґентів »Днєстра«, **приймає ся.**

»Днєстеръ« виплатив аґентам по конець 1899 р. провізиї **216.714 корон.**

Львів, ринок ч 10. (дім »Просьвіти«).

Пожички для членів Тов. взаїм. обезп. і взаїмн. »Днєстеръ« на 5½% і 1% додатку на кошта адм.

Всїлякі

КУПОНИ

і

вильосовані

цінні папері

виплачує без потрученя провізиї або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Товариство взаїмного кредиту „ДНЄСТЕРЪ"

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвіти").

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністрацийні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляциєю, над 500 корон тілько за інтабуляциєю на першім місци, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт. Сьвященики, не посїдаючі реальностий, мусять крім поруки двох ручителїв предложити еще полїсу житєву; обезпечитись можна через «Днєстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінаций.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від **членів і третих осіб** по **4%**.

Удїл членьский виносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тілько член обезпечений в »Днєстрѣ«.

Інформациї уділяє Дирекция листовно або аґенти Товариства взаїмних обезпечень «Днєстеръ».

Артистичне заведенє ритовниче малярства шильдів, відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптики Вп. Міколяша).

Виконує дуже красно всїлякі роботи, а іменно: **печатки кавчукові і металеві** для громад і урядів парохіяльних. **Шильди мальовані** на шклї, дереві, блясї та полотнї. Всїлякі лякерованя, позолочуваня хрестів. **Таблиці і шильди ляні** з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Ґравури на металю та дорогих камінях, **печатки, штанци, відзнаки, букви, моноґрами, герби** і **ґузики** до упряжи та лїбериї. **Марки печаткові**, бляшки шпунт. для броварів. **Нуморатори і стемплї на датум.** Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цїнники даром і франко.

Видає і відповідає за редакцию **Стефан Кульчицкий.** З друкарнї В. А. Шийковского.